

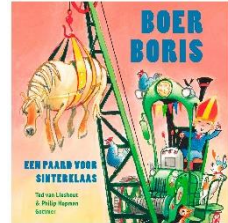
LESVOORBEREIDING CLOSE READING

Boek: Boer Boris, Een paard voor Sinterklaas – Ted van Lieshout en Philip Hopman

Groep: 1 t/m 3

Kerdoel:

- De leerlingen begrijpen hoe Knol zich voelt op verschillende momenten in het verhaal en hoe hij zijn angst leert overwinnen met behulp van zijn vrienden.
- De leerlingen begrijpen een aantal moeilijke woorden binnen de context van het verhaal, die nodig zijn om de tekst goed te begrijpen.

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

Doel: Ik kan de platen van het verhaal in de goede volgorde leggen en het verhaal navertellen.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het leesdoel en laat de platen vooraf even (door elkaar) zien aan de leerlingen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wat gebeurt er in het begin van het verhaal?
- Wat gebeurt er daarna (en daarna)? Wat is het midden?
- Hoe loopt het verhaal af? Wat is het eind?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, verbanden leggen en samenvatten.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

Ik – leesdoel benoemen, instructie op het neerleggen van de verhaalplaten. Modellen indien deze werkvorm nog onvoldoende bekend is.

Wij - jullie – jij – met behulp van de verhaalplaat een stukje van het verhaal vertellen en op de juiste plaats in de verhaallijn neerleggen (beantwoorden van de tekstgerichte vragen).

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Print alle platen uit het boek (1 plaat op A3 is 2 pagina's uit het boek) en nummer deze platen op de achterkant (t/m plaat 12). Voorbeeld: plaat 1 = dubbele pagina uit het boek met illustratie en de tekst: "O kijk" zegt Berend ... t/m ... weekje lenen? "

- Introduceer het prentenboek en vertel het leesdoel.

- Lees het verhaal voor. In het verhaal staan veel moeilijke woorden (zoals: hedenochtend, hindernis, torenhoog, in shock raken, schrap zetten, kordaat, eervol). Kies tijdens het lezen een paar essentiële lastige woorden om direct tijdens het voorlezen kort toe te lichten (houd wel de vaart in het verhaal). In les 2 ga je ook weer in op een aantal moeilijke woorden.
- Leg de platen door elkaar op de grond.
- Aanvullend voor groep 3:
 - + Leg ook de woorden **begin** - **midden** - **eind** op de grond.
 - + Leg uit en laat zien waar je m.b.t. de verhaallijn de woorden **begin** - **midden** - **eind** neerlegt.
- Model welke plaat jij denkt dat het begin van het verhaal is (de brief van Sinterklaas), vertel het stukje verhaal erbij en leg de plaat bij het **begin**.
- Laat vervolgens de leerlingen de volgende stap in het verhaal bepalen door de juiste plaat te kiezen en het stukje verhaal erbij te vertellen (naar gelang het niveau: ik-wij-jullie-jij).
- Laat leerlingen achtereenvolgens een stukje van het verhaal vertellen en vertel zo met elkaar het hele verhaal.
- Ga samen met de leerlingen na of de platen in de juiste volgorde zijn gelegd door terug te blikken op het verhaal.
- Laat de leerlingen in eigen woorden het verhaal navertellen.
- Aanvullende werkvormen voor groep 3:
 - Wissel met de leerlingen van gedachten d.m.v. de tekstgerichte vragen over welke platen bij het begin-midden-eind horen en verduidelijk dit op de grond door te clusteren.

Laat de leerlingen in groepjes aan hun tafel zitten en geef ze per groepje een groot A3 werkblad met de woorden **begin** - **midden** - **eind**. Geef de leerlingen een beperkte selectie (die samen nog de verhaallijn vormen) van de platen in het klein en laat ze overleggen welke plaatjes bij het begin-midden of eind horen en laat ze deze op de juiste plek neerleggen, vergelijken hun gedachten hierover uitwisselen.

Begin				midden				eind

- o Laat de leerlingen in de groepjes om beurten elkaar het verhaal vertellen met behulp van hun werkblad.

Hoe evalueer ik de les?

Blik terug op het leesdoel met behulp van de werkbladen van de leerlingen.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Doel:

-Ik kan vertellen wat het probleem is in het verhaal, wat er geprobeerd wordt om het op te lossen en wat het resultaat daarvan is.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het leesdoel.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wie spelen er in het verhaal?
- Wat is het probleem? Wat wordt er allemaal geprobeerd om het op te lossen?
- Wat is uiteindelijk de oplossing en het resultaat?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, verbanden leggen.

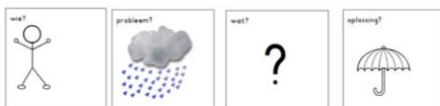
GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

Ik – leesdoel, uitleg betekenis picto's, modellen werken met de picto's, modellen achterhalen betekenis moeilijke woorden.

Wij-jullie-jij: tekstgerichte vragen beantwoorden met behulp van de picto's.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Pak terug op het verhaal met de platen uit sessie 1: Wat gebeurde er ook alweer aan het begin-midden-eind? Vertel samen kort het verhaal na.
- Vertel het leesdoel en introduceer de picto's wie-wat-probleem-oplossing.

- Behandel ook weer tijdens deze hele les een aantal moeilijk woorden om bij te dragen aan het begrip. Gebruik tijdens het voorlezen de techniek van hardop denkend voorlezen om bv. de betekenis uit de context te halen.

- Geef de leerlingen een kaartje met een van de picto's van wie, wat, probleem of oplossing. Je kunt hierbij differentiëren qua moeilijkheid. Leg uit dat je het verhaal gaat voorlezen en zij straks goed gaan luisteren om erachter te komen wat er bij hun picto hoort.
- Lees het begin van het verhaal (de brief van Sinterklaas). Praat met elkaar met behulp van de picto's (wie, het probleem en de oplossing) en de tekstgerichte vragen. *Het eerste probleem wordt in de brief van Sinterklaas verteld: Schimmel is van de trap gevallen en kan niet met Sinterklaas het dak op. De oplossing: Sinterklaas wil Knol een weekje lenen om mee het dak op te gaan.*

Maak op een A3-vel met daarop de picto's een mindmap en noteer en teken de inbreng van de leerlingen bij het betreffende picto.

- Herhaal dit voor het middenstuk en het eind, waarbij allerlei personen en acties voorbijkomen die ook soms weer een probleem opleveren dat moet worden opgelost. Maak gebruik van deze wisselwerking, zodat de leerlingen steeds opnieuw met hun picto aan de beurt komen.

Er is na de brief van Sinterklaas meteen een nieuw probleem: Knol is nog nooit op het dak geweest! Boris en zijn vrienden proberen dit op te lossen op verschillende manieren. Dit lukt uiteindelijk.

- Noteer alles in de mindmap.

Hoe evalueer ik de les?

Blik met elkaar terug op het leesdoel met behulp van de gemaakte mindmap, laat de gevonden informatie navertellen.

Sessie 3: Wat betekent de tekst?

Doel: Ik kan vertellen hoe Knol zich door het verhaal heen voelt en hoe dat komt.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het leesdoel.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Hoe voelt Knol zich na de brief van Sinterklaas? Hoe weet je dat?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden:

Visualiseren, verbinden en afleiden.

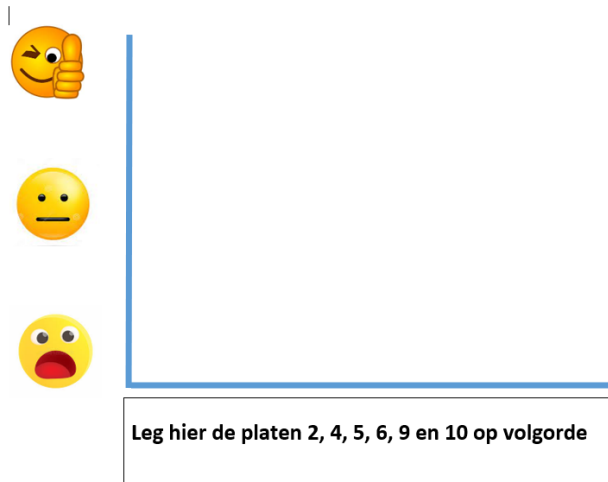
GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

Ik: Uitleg werkvorm, modellen (hardop denkend voorlezen) van het afleiden van de emotie.

Wij-jullie-jij: Beantwoorden van de tekstgerichte vragen door het maken van de emotiegrafiek.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Pak samen terug op de vorige les m.b.v. de mindmap. Over wie ging het verhaal? Wat was ook alweer het probleem? En wat de oplossing?
- Vertel het leesdoel
- Maak met tape op de grond een horizontale en verticale as voor een emotiegrafiek. Gebruik alleen plaat 2, 4, 5, 6, 9 en 10 en leg deze naast elkaar onder de horizontale as. Leg 3 picto's met de emoties "vol vertrouwen" "neutraal" "bang", langs de verticale as.

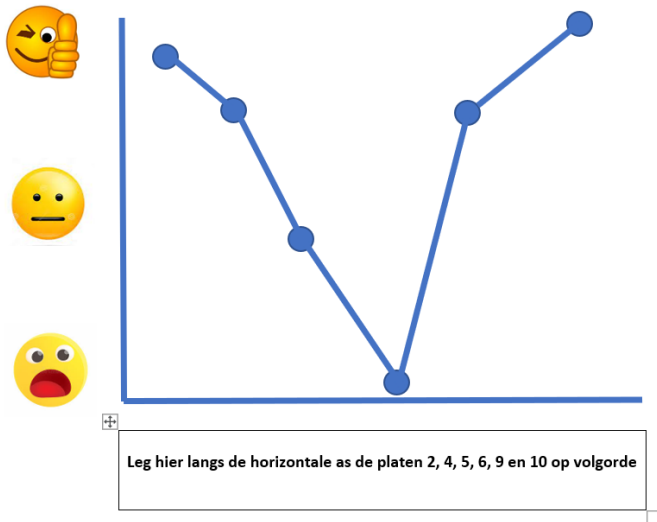
- Ga samen stap voor stap door het verhaal heen, waarbij je een bepaald tekstfragment voorleest (zie hieronder de betreffende platen met bijbehorend tekstfragment op een rij benoemd) en vervolgens de emotie met de leerlingen bespreekt en weergeeft in de grafiek. Betrek ook indien relevant de illustraties waarop te zien is hoe Knol zich voelt.
 - (dubbele plaat 2): "Het paard staat al te trappelen. Knol wil het graag proberen. Op daken lopen voor de Sint! Wie wil dat nou niet leren?"
 - (dubbele plaat 4): Voorzichtig stapt het paard erop. En kijk, het gaat zó goed dat Knol het zelfs kan als het met twee losse voeten moet!
 - (dubbele plaat 5): Daar komt de hijskraan!

- (dubbele plaat 6:) Maar als Knol eenmaal..... t/m hoogtevrees!
- (dubbele plaat 9:) Boer Boris roept: "O, kijk eens, Knol..... t/m ook wel, hoor!"
- (dubbele plaat 10:) Voorzichtig..... t/m vindt.

Voorbeeld:

Lees bij de dubbele plaat 2 de tekst voor en praat met elkaar met behulp van de tekstgerichte vragen over hoe Knol zich voelt en hoe we dat kunnen weten. Bepaal vervolgens met elkaar waar in de grafiek de emotie van Knol zich op dat moment bevindt en markeer dit met een grote stip.

Nadat het hele verhaal is doorlopen worden de punten met elkaar verbonden. Dit kan met tape, maar ook met een touwtje, dan wordt het een meer vloeiende lijn.

Hoe evalueer ik de les?

Blik met elkaar terug op het leesdoel en laat de leerlingen met behulp van de grafiek vertellen hoe de gevoelens van Knol veranderen in de loop van het verhaal en hoe dat komt.